

RAPORT

Budżety obywatelskie w Metropolii Poznań 2020

**SZAMOTULSKI
BUDŻET OBYWATELSKI**

**Poznański
Budżet
Obywatelski
2020**

**CZERWONACKI BUDŻET
OBYWATELSKI**

**BUDŻET
INICJATYW
SPOŁECZNYCH**

**BUDŻET
OBYWATELSKI
ŚREMU**

**PUSZCZYKOWSKI
BUDŻET OBYWATELSKI**

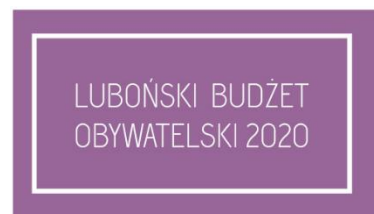

**BUDŻET OBYWATELSKI
Komorniki 2020**

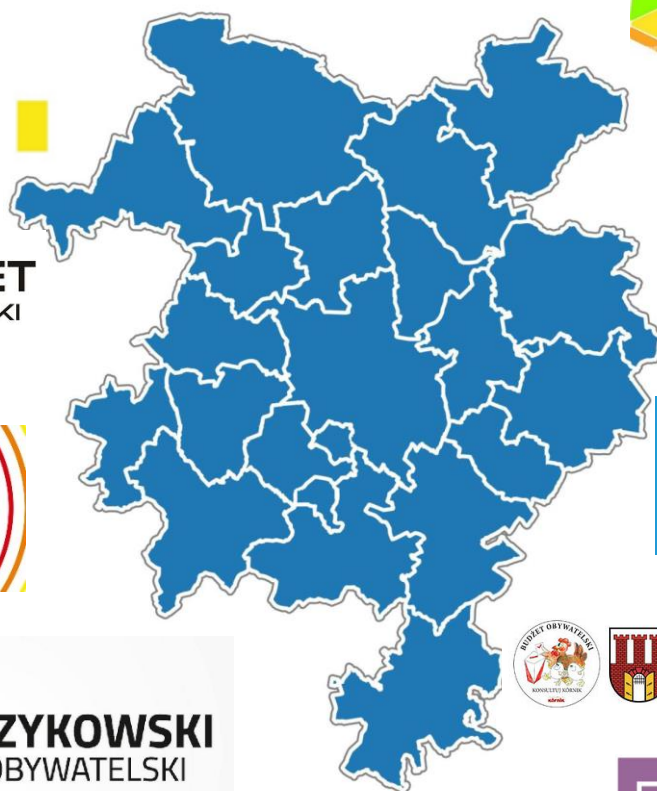
**BUDŻET OBYWATELSKI
Gminy Mosina**

**BUDŻET OBYWATELSKI
Körnik**

**LUBOŃSKI BUDŻET
OBYWATELSKI 2020**

**BUDŻET OBYWATELSKI
GMINY SWARZĘDZ**

**BUDŻET
OBYWATELSKI
GMINY KOSTRZYN**

Spis treści

1. Wstęp.....	2
2. Czym jest budżet obywatelski?.....	3
3. Wyniki raportu	5
4. Tabele zbiorcze.....	10
5. Lista projektów wybranych do realizacji.....	14
6. Wnioski i podsumowanie	21

1. Wstęp

Oddajemy do Państwa rąk drugą już edycję Raportu o budżetach obywatelskich w Metropolii Poznań. Pierwsza wersja dokumentu powstała w 2017 roku. Przez ten czas budżet obywatelski stał się jeszcze bardziej rozpowszechnioną formą partycypacji obywateli w życiu samorządu w naszym regionie. W istocie, nawet definicja Banku Światowego podkreśla rozumienie budżetu obywatelskiego, jako procesu *poprzez który obywatele przedstawiają swoje żądania i priorytety obywatelskie oraz wpływają na strukturę wydatków budżetowych poprzez dyskusję i negocjacje*.

Na potrzeby Raportu przyjęto założenie, że budżet obywatelski jest narzędziem partycypacji polegającym na wydzielonej alokacji środków budżetu samorządowego, o której przeznaczeniu decydują mieszkańcy w głosowaniu powszechnym, oddając swój głos na projekty zgłoszone wcześniej przez nich samych. Kluczowy jest więc konsultacyjny jego charakter. Istotny jest także warunek cykliczności, czyli założenie, że taki budżet funkcjonuje rokrocznie. Jeśli zatem organizacja budżetu obywatelskiego została w danym samorządzie zarzucona po kilku latach funkcjonowania, wówczas nie uwzględniono samorządu w zestawieniach Raportu.

Tak zarysowane podejście metodologiczne sprawiło, że w Raporcie ujęto budżety obywatelskie organizowane w 13 gminach Metropolii Poznań: Czerwonak, Dopiewo, Komorniki, Kostrzyn, Kórnik, Luboń, Mosina, Poznań, Puszczykowo, Swarzędz, Szamotuły, Śrem i Tarnowo Podgórne. Uwzględniono edycje budżetów na rok 2020 (zgłaszanie projektów i głosowanie: 2019 rok, realizacja: 2020 rok).

Podkreślić należy również, że w pozostałych samorządach Metropolii Poznań funkcjonują z dużym sukcesem inne formy partycypacji mieszkańców o podobnym charakterze, jak choćby fundusz sołecki czy dofinansowanie przedsięwzięć rad osiedli. Jedna z gmin zaproponowała także swoim mieszkańcom możliwość zgłaszania projektów, pozostawiając wybór przedsięwzięć do realizacji radnym. W tych sytuacjach mamy jednak do czynienia z wyborem dokonywanym nie w głosowaniu powszechnym a przez organy przedstawicielskie lub osoby uczestniczące w zebraniach wiejskich.

Niniejszy Raport został przygotowany przez pracowników Stowarzyszenia Metropolia Poznań.

Stowarzyszenie powstało w 2011 roku na bazie działającej od 2007 roku Rady Aglomeracji Poznańskiej. W skład Stowarzyszenia wchodzi 23 podmioty samorządowe, w tym Miasto Poznań, Powiat Poznański wraz z 17 gminami wchodzącymi w jego skład oraz 4 gminy ościenne: Szamotuły, Oborniki, Skoki i Śrem. Na obszarze Metropolii Poznań zamieszkuje ponad 1 mln mieszkańców. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz ochrona wspólnych interesów jego członków, w szczególności wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz współpracy samorządów w tym zakresie. Istotną sferą działania Stowarzyszenia jest wspieranie wymiany doświadczeń między samorządami, czemu służyć mają w dużej mierze wnioski przedmiotowego Raportu.

2. Czym jest budżet obywatelski?

Budżet Obywatelski, zwany również partycypacyjnym, jest demokratycznym procesem, w ramach którego mieszkańcy współdecydują o wydatkach publicznych w gminie w perspektywie kolejnego roku budżetowego.

Budżety partycypacyjne mają stosunkowo krótką historię. Dużo krótszą niż historia demokracji zachodniej. A co bardziej niespodziewane geneza pierwszego budżetu obywatelskiego sięga aż do dalekiej Ameryki Południowej – do miasta Porto Alegre w południowej Brazylii. To właśnie tam w 1989 roku burmistrz zdecydował, że to sami mieszkańcy zdecydują na co zostanie przeznaczona część pieniędzy z budżetu miasta.

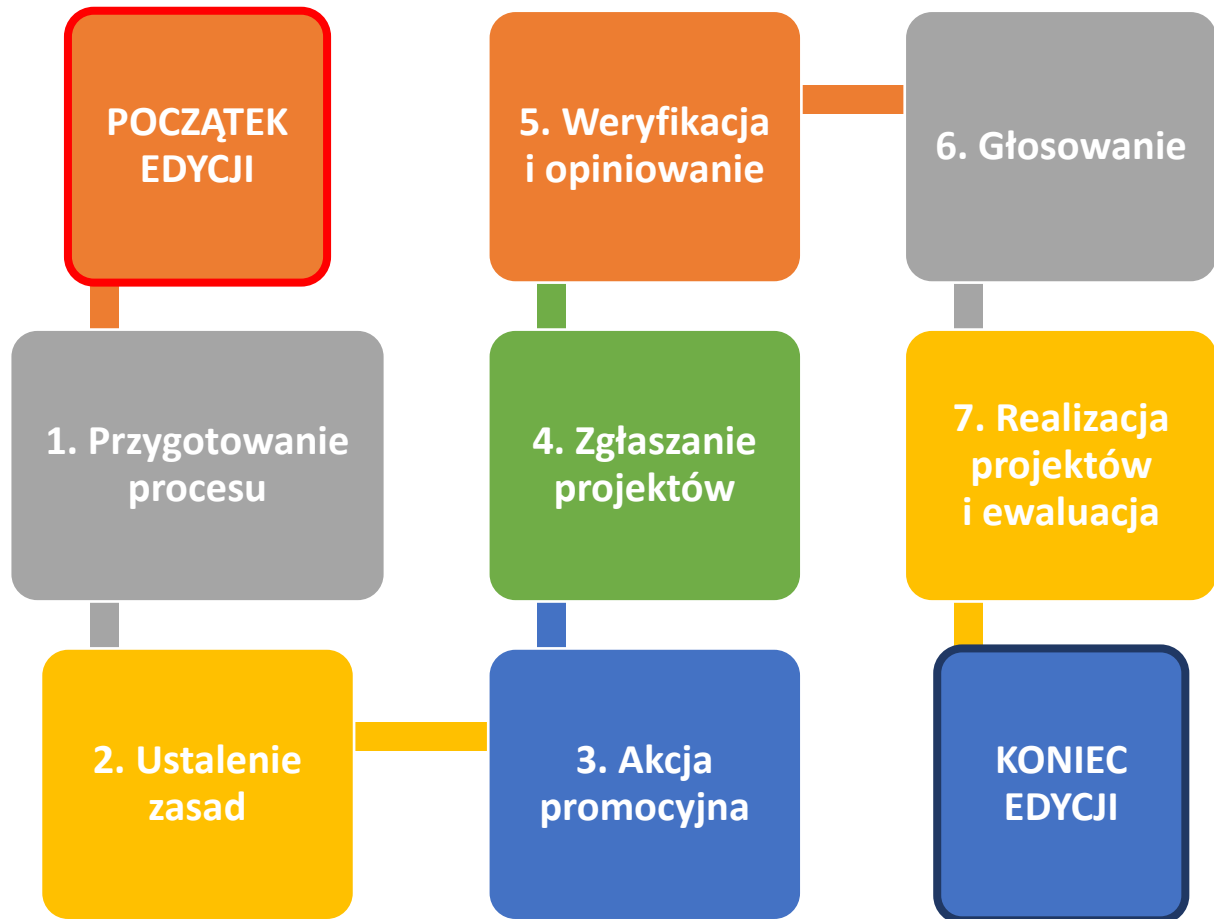

Z Brazylii moda na budżety partycypacyjne rozprzestrzeniła się szczególnie w kierunku Europy Zachodniej i Ameryki Północnej, a następnie trafiła do Polski.

Kluczem do rosnącej powszechności budżetów obywatelskich okazała się unikalna możliwość uczestnictwa w życiu publicznych i współdecydowania o przyszłości najbliższej okolicy, jaką dają one „zwykłemu” obywatelowi. Nie musisz być burmistrzem ani radnym, nie musisz pracować w urzędzie, nie musisz znać „ważnych” ludzi. Wystarczy, że masz pomysł na projekt, ważny dla Twoich sąsiadów. Wystarczy, że masz wystarczającą determinację by dotrzeć ze

swoim pomysłem do innych oraz skupić wokół niego znajomych, którzy pomogą w promocji projektu podczas głosowania. I tak ze „szarego” człowieka można stać się społecznikiem.

Jednak budżet obywatelski to nie sam moment głosowania. To skomplikowany proces, składający się z konkretnych etapów, który trwa przez cały rok!

Na początku jest decyzja władz samorządowych by w ogóle budżet obywatelski zorganizować. To czy Twój pomysł na projekt będzie można zrealizować, zależy głównie od kształtu spisanych zasad budżetu. Stanowią one podstawę wszystkiego co związane z budżetem. Następnie zaczyna się etap promocji budżetu, który jest kluczem do uzyskania zaangażowania mieszkańców, nie tylko podczas głosowania, ale także w okresie zgłaszania projektów. Były już bowiem takie przypadki w Metropolii Poznań, gdy odwoływano głosowanie, gdyż mieszkańcy zgłosili projekty na kwotę mniejszą od ogólnej puli pieniędzy w budżecie partycypacyjnym. Następnie mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły, a one są weryfikowane przez urzędników. Opiniowanie musi odbywać się jedynie względem uchwalonych zasad ogólnych, a nie widzisz konkretnych urzędników. Od opinii negatywnej przysługuje obywatelom odwołanie. Następnie odbywa się głosowanie. Obecnie większość głosów w budżetach obywatelskich jest oddawana elektronicznie. W przeważającej liczbie samorządów mieszkańcy głosują w danym roku na projekty, planowane do realizacji w kolejnym roku kalendarzowym. Każda edycja budżetu obywatelskiego powinny być także objęta działaniami ewaluacyjnymi (ankiety, badania opinii) by istniejące procedury co rok ulepszać.

3. Wyniki raportu

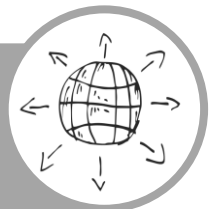
27 250 000 zł

na projekty
obywateli

13

samorządów
organizujących BO

114 557

głosujących
obywateli

13%

średnia frekwencja
w głosowaniu

421

zgłoszonych
projektów

101

projektów
do realizacji

Średnie wydatki samorządów na budżety obywatelskie na 1 mieszkańca¹

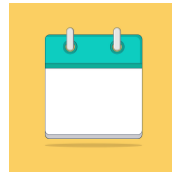
30 zł 58 gr

Średnie terminy w procedurach dot. budżetów obywatelskich

SKŁADANIE WNIOSKÓW

33 DNI

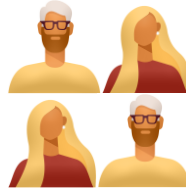
GŁOSOWANIE

20 DNI

Najczęściej wskazywane osoby uprawnione do:

SKŁADANIA WNIOSKÓW:

MIESZKAŃCY
(bez limitu wieku)

GŁOSOWANIA:

MIESZKAŃCY
(bez limitu wieku)

Liczba wymaganych podpisów osób popierających składany wniosek

OD
9

DO
25

Najczęściej dostępne formy głosowania:

**ONLINE
PRZEZ STRONĘ
WWW**

**BEZPOŚREDNIO
W URZĘDZIE**

¹ suma wszystkich wydatków JST na budżety obywatelskie odniesiona do sumy liczby mieszkańców tych JST.

Średnia frekwencja w głosowaniach do budżetu obywatelskiego

13%

Głosujący w budżetach obywatelskich - kobiety/mężczyźni

KOBIETY

57%

MĘŻCZYŹNI

43%

Projekt najwyższym poparciem w Metropolii Poznań (liczba głosów)

7 027 głosów

„Trener Osiedlowy, Trener Senioralny,
Trener Przedszkolaka”

POZNAŃSKI BUDŻET
OBYWATELSKI 2020

Projekt najwyższym poparciem w Metropolii Poznań (udział głosów)

50%

LUBOŃSKI BUDŻET
OBYWATELSKI 2020

„Zdrowe życie pełną piersią - badania
mammograficzne dla kobiet 40-49 lat i 70+”

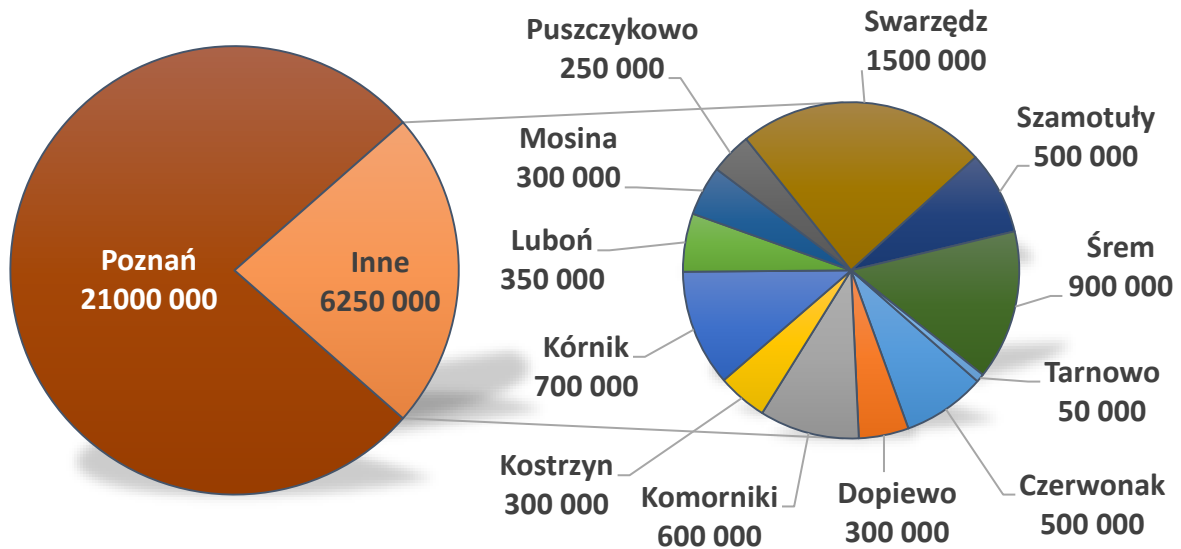
Najwyższa kwota ogólna budżetu obywatelskiego [PLN]

Poznań
21 000 000

Swarzędz
1 500 000

Śrem
900 000

Kórnik
700 000

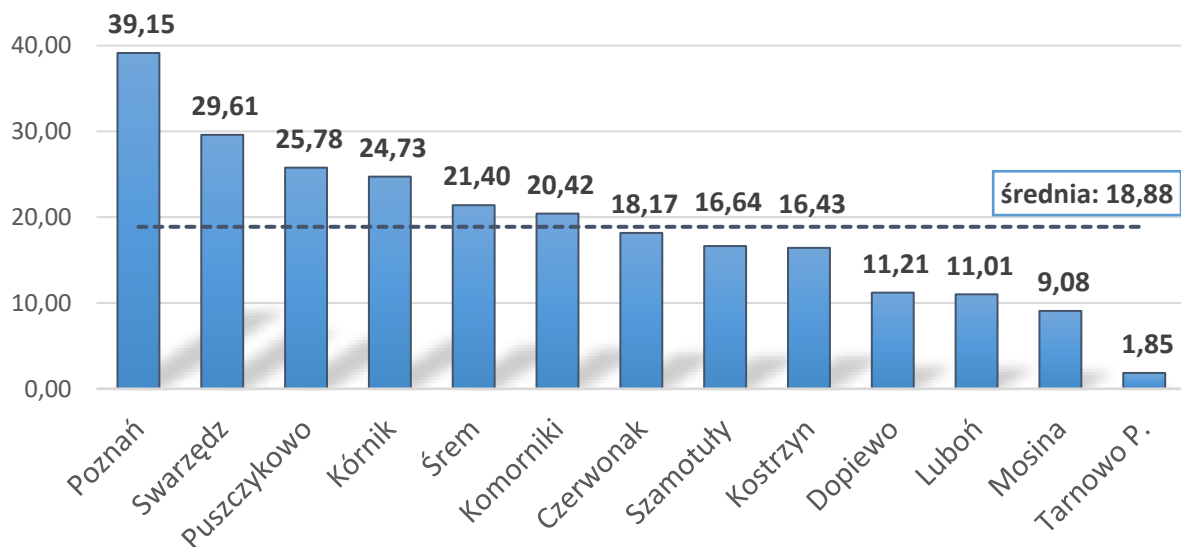
Najwyższy budżet obywatelski na mieszkańca [PLN] ²

Poznań
39 zł 15 gr

Swarzędz
29 zł 61 gr

Puszczykowo
25 zł 78 gr

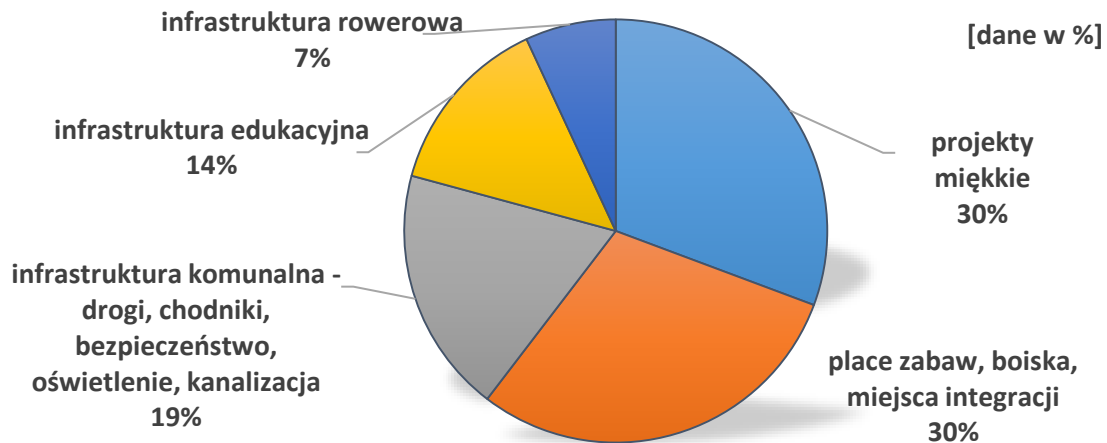
Kórnik
24 zł 73 gr

² Wskazana na wykresie wartość średnia stanowi średnią arytmetyczną wyników dla poszczególnych JST (nie uwzględnia ona zmiennej liczby mieszkańców – wskaźnik uwzględniający ten czynnik ukazano na str. 6)

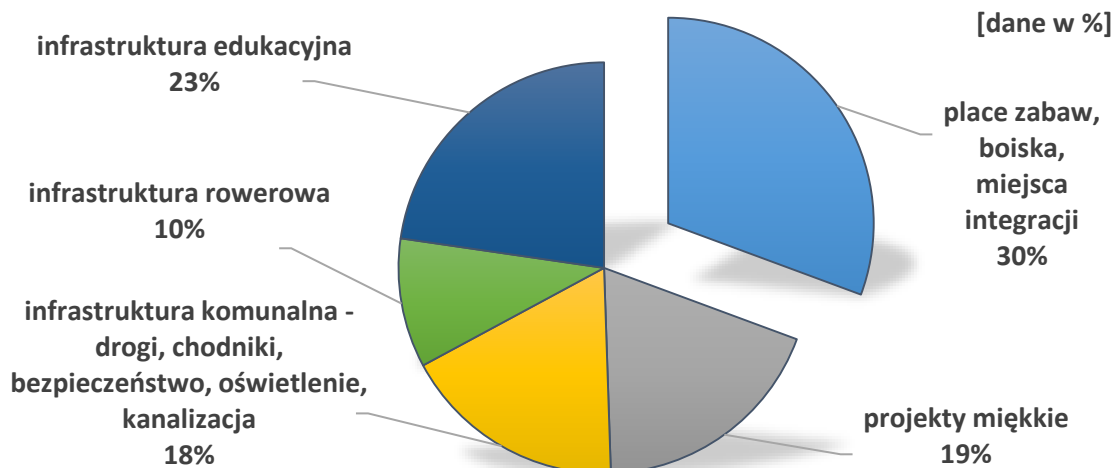
Jakie projekty zostały wybrane w BO 2020 [liczba projektów]?

plac zabaw, boiska, miejsca integracji 31	infrastruktura komunalna - drogi/ chodniki/ oświetlenie/ kanalizacja 19
projekty miękkie 30	infrastruktura rowerowa 14
	infrastruktura rowerowa 7

Jakie projekty zostały wybrane w BO 2020 [PLN]?

plac zabaw, boiska, miejsca integracji 8 155 388 zł	infrastruktura komunalna - drogi/ chodniki/ oświetlenie/ kanalizacja 4 703 072 zł
projekty miękkie 5 013 096 zł	infrastruktura rowerowa 2 705 000 zł
	infrastruktura edukacyjna 6 041 500 zł

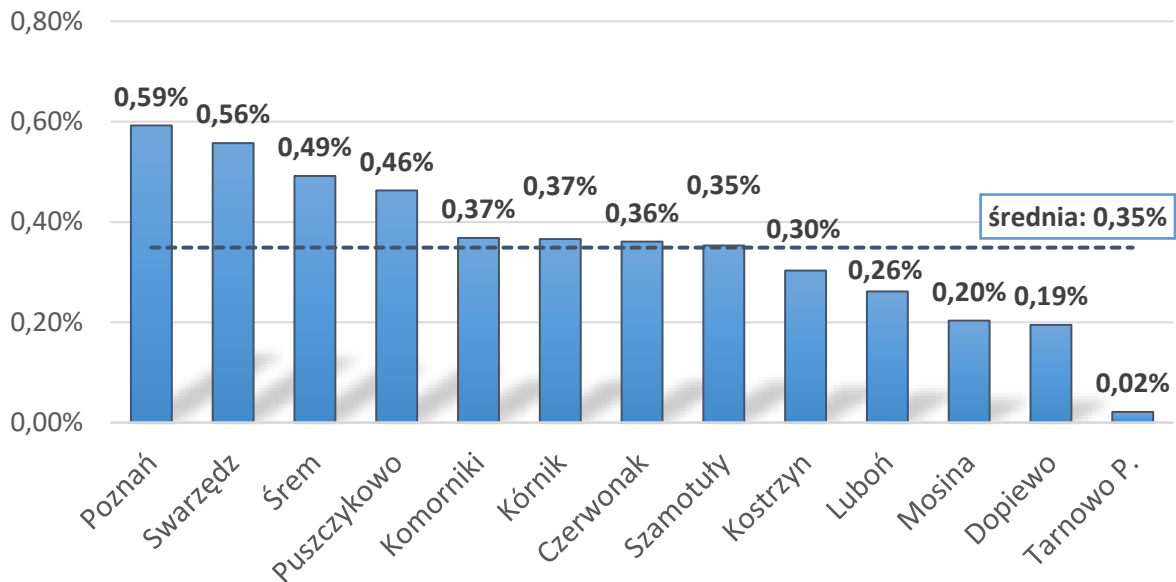
Budżet obywatelski jako element budżetu samorządu - udział budżetu obywatelskiego w wydatkach gminy [%]

Poznań
0,59%

Swarzędz
0,56%

Śrem
0,49%

Puszczykowo
0,46%

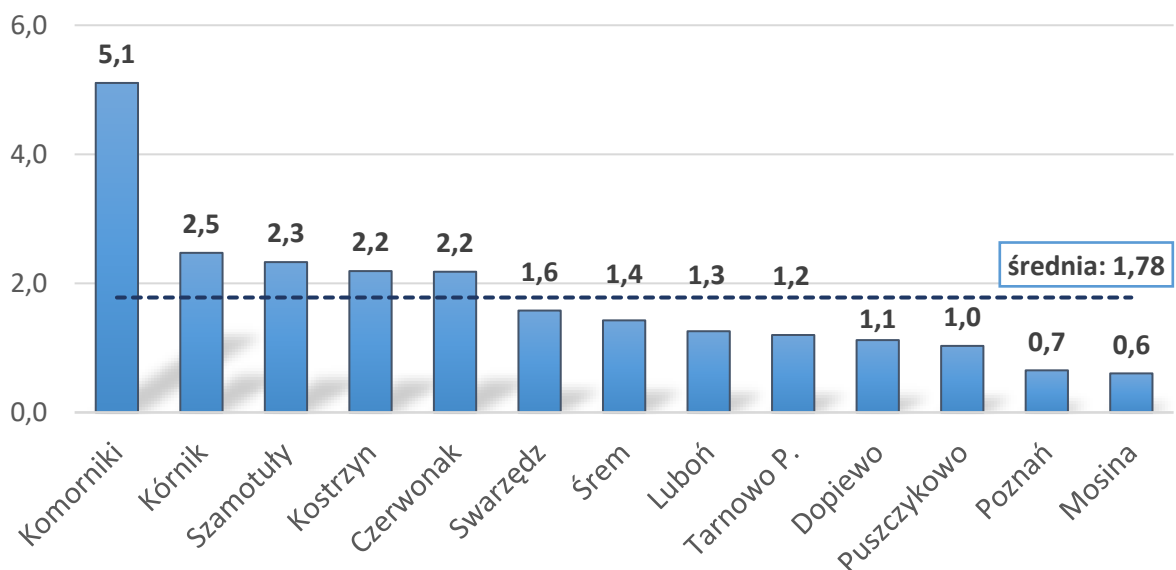
Jak blisko mieszkańca są projekty BO? - liczba wybranych projektów na 10 000 mieszkańców

Komorniki
5,1

Kórnik
2,5

Szamotuły
2,3

Kostrzyn
2,2

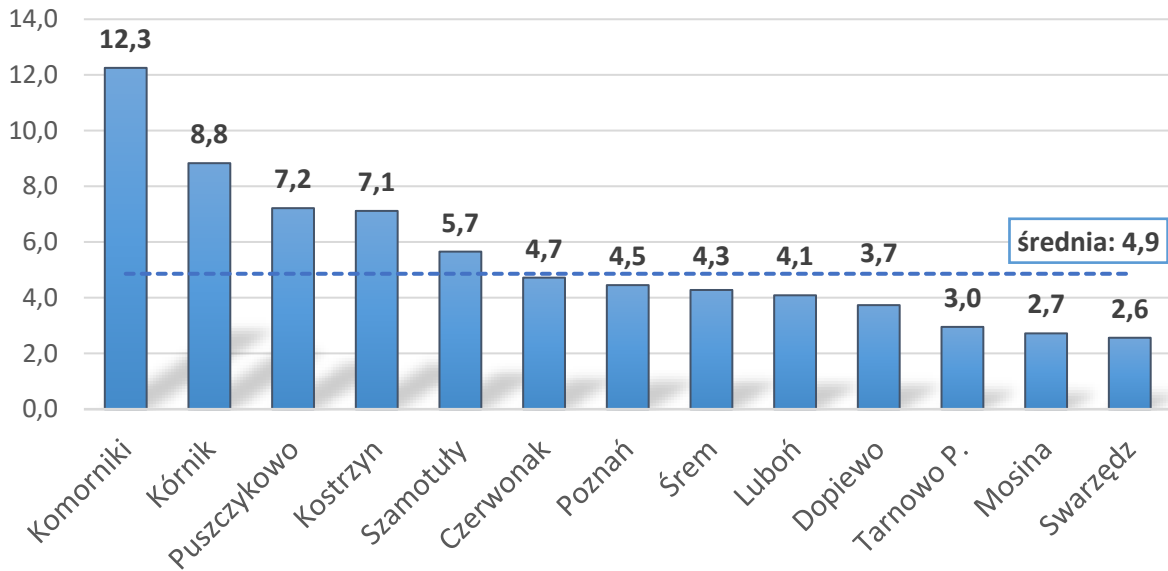
Gdzie są najbardziej aktywni wnioskodawcy? - liczba zgłoszonych projektów na 10 000 mieszkańców

Komorniki
12,3

Kórnik
8,8

Puszczykowo
7,2

Kostrzyn
7,1

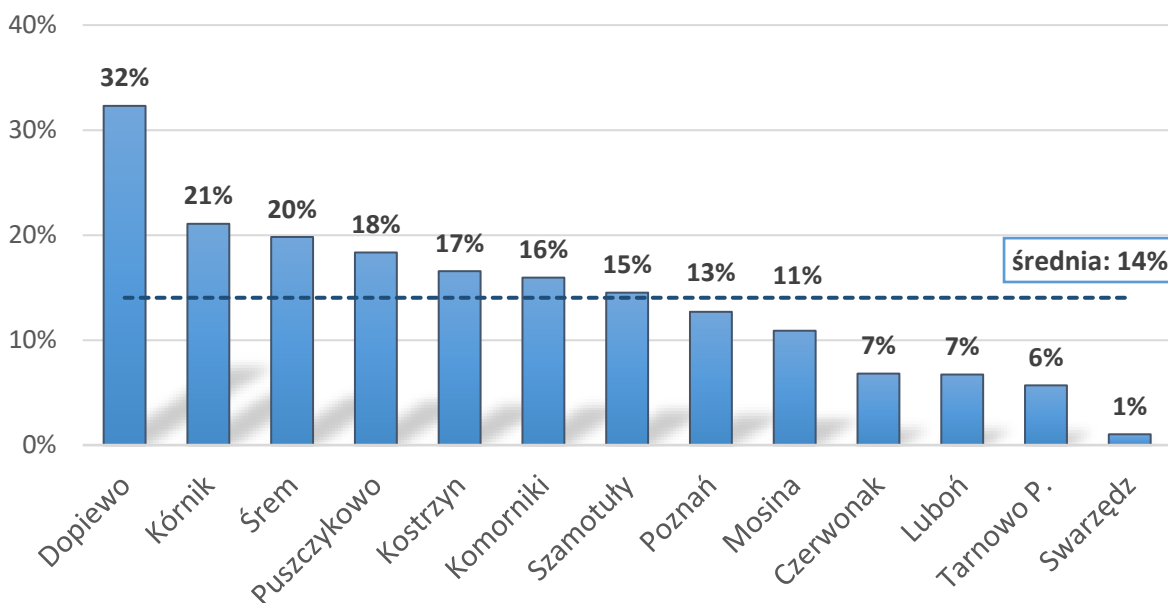
Najwyższa aktywność obywatelska w głosowaniu - frekwencja w głosowaniu [%]

Dopiewo
32%

Kórnik
21%

Śrem
20%

Puszczykowo
18%

Siła zwycięzców czy słabość konkurentów? - udział głosujących na projekt o największym poparciu [%]

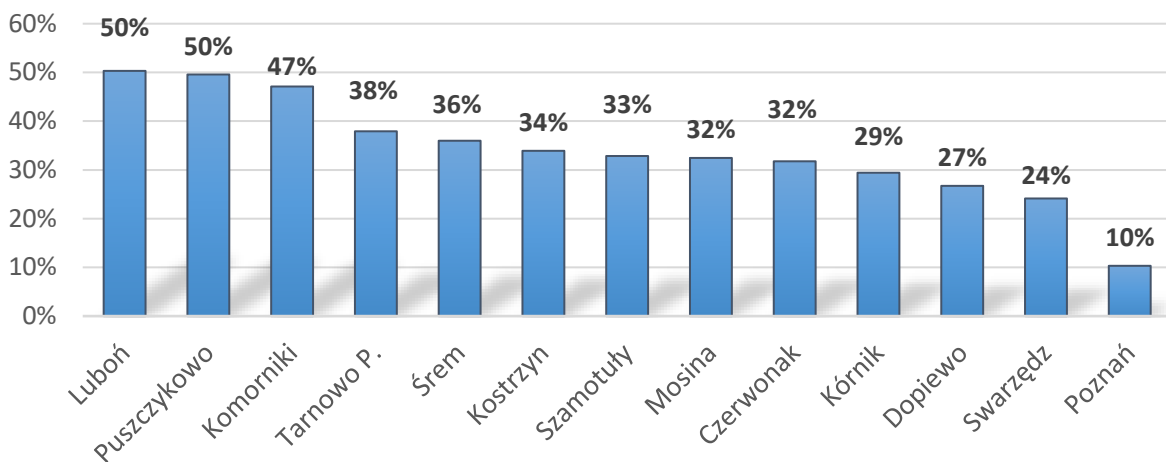
Luboń
50%

Puszczykowo
50%

Komorniki
47%

Tarnowo P.
38%

LP	Gmina	Tytuł projektu
1	Luboń	Zdrowe życie pełną piersią - badania mammograficzne dla kobiet 40-49 lat i 70+
2	Puszczykowo	Ratuj życie z Automatycznym Defibrylatorem Zewnętrznym (AED)
3	Komorniki	Lasek rekreacyjno-sportowy w Plewiskach
4	Tarnowo P.	TALENTIADA 2020 MŁODE TALENTY TENISOWE

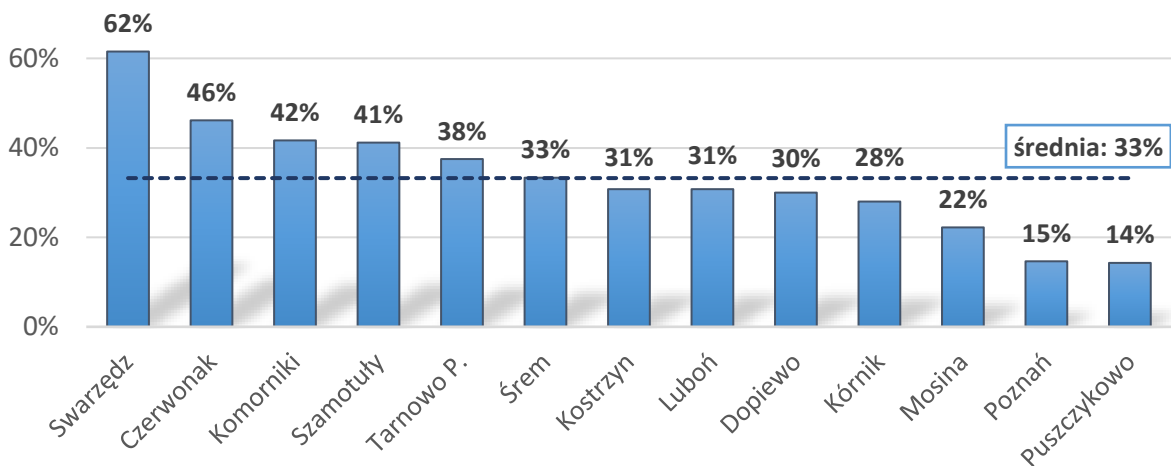
Gdzie stosunkowo łatwo/trudno wygrać głosowanie? - ile wynosiło statystyczne prawdopodobieństwo wygranej projektu w głosowaniu?

Swarzędz
62%

Czerwonak
46%

Komorniki
42%

Szamotuły
41%

4. Tabele zbiorcze

Tabela. Zasady budżetów obywatelskich – edycje na rok 2020 (zgłaszanie/wybór 2019, realizacja 2020).

ZASADY	ZGŁASZANIE PROJEKTÓW								GŁOSOWANIE				WYNIKI			
	Kto ma prawo zgłosić projekt	Ile można zgłosić projektów	Ile jest wymaganych podpisów by zgłosić projekt	Maks. wartość projektu	Liczba dni na składanie wniosków	Podział finansowy BO na kategorie projektów	Składanie wniosku elektronicznie	Składanie wniosku bezpośrednio w Urzędzie	Kto ma prawo głosu	Liczba głosów na mieszkańca	Liczba dni głosowania	Głosowanie elektroniczne	Głosowanie bezpośrednie w punktach do lub w urzędzie	Wynik w ciągu 24 godzin	Wynik 2-7 dni	Wynik 8 dni lub później
Czerwonak	każdy pełnoletni mieszkaniec Gminy Czerwonak	Brak ograniczeń	10	150 000	28	zadania inwestycyjne, zadania nieinwestycyjne	✓		każdy mieszkaniec Gminy Czerwonak, który w dniu głosowania ma ukończony 13 rok życia.	3	21	✓	✓		✓	
Dopiewo	każdy mieszkaniec Gminy Dopiewo, który ukończył 18 lat	1	15	145 000	51	podział na 3 gr. Sołectw	✓	✓	Każdy mieszkaniec Gminy Dopiewo jest uprawniony do oddania głosu, bez względu na wiek.	1	14	✓	✓		✓	
Komorniki	każdy mieszkaniec Gminy Komorniki	Brak ograniczeń	25	100 000	91	zadania inwestycyjne, zadania nieinwestycyjne	✓	✓	każdy mieszkaniec Gminy Komorniki	3	15	✓	✓			✓
Kostrzyn	1. osoba fizyczna, która na dzień złożenia wniosku ukończyła 18 lat i która jest mieszkańcem gminy Kostrzyn, rozumianym jako osoba zamieszkująca w miejscowości położonej na obszarze gminy z zamiarem stałego pobytu. 2. instytucja publ. lub organizacja pozarz. działająca na terenie gminy.	1	15	125 000	19	duże i małe	✓	✓	osoby fizyczne, które na dzień rozpoczęcia głosowania ukończyły 18 lat, będące mieszkańcami gminy Kostrzyn, rozumianymi jako osoba zamieszkująca w miejscowości położonej na obszarze gminy z zamiarem stałego pobytu.	2	15	✓	✓			✓
Kórnik	osoba fizyczna, będąca mieszkańcem gminy Kórnik zgodnie z rozumieniem art. 25 Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2015 ze zm.), w którym wskazano, że miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.	1	Brak danych	250 000	33	inwestycyjno-remontowe i inne (miękkie)	✓		każdy mieszkaniec Miasta i Gminy Kórnik, który zgodnie z rozumieniem art. 25 Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2015), w którym wskazano, że miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu	2	46	✓			✓	

ZASADY	ZGŁASZANIE PROJEKTÓW								GŁOSOWANIE				WYNIKI			
	Kto ma prawo zgłosić projekt	Ile można zgłosić projektów	Ile jest wymaganych podpisów w by zgłosić projekt	Maks. wartość projektu	Liczba dni na składanie wniosków	Podział finansowy BO na kategorie projektów	Składanie wniosku elektronicznie	Składanie wniosku bezpośrednio w Urzędzie	Kto ma prawo głosu	Liczba głosów na mieszkańca	Liczba dni głosowania	Głosowanie elektroniczne	Głosowanie bezpośrednie w punktach do lub w urzędzie	Wyniki w ciągu 24 godzin	Wyniki 2-7 dni	Wyniki 8 dni lub później
Luboń	każdy mieszkaniec Lubonia	Brak ograniczeń	10	150 000	35	zadania inwestycyjne, zadania nieinwestycyjne	✓	✓	każdy mieszkaniec Lubonia	4	19	✓	✓			✓
Mosina	każdy mieszkaniec Gminy	1	20	300 000	29	brak	✓	✓	każdy mieszkaniec Gminy	1	23	✓	✓		✓	
Poznań	każdy mieszkaniec – osoba fizyczna, bez konieczności zameldowania w Poznaniu, bez ograniczeń wiekowych	3	10	2 000 000	32	ogólnomiejskie, rejonowe	✓		Każdy mieszkaniec - osoba fizyczna zamieszkująca na terenie Miasta Poznania	3	25	✓	✓			✓
Puszczykowo	każdy mieszkaniec Gminy zameldowany w Puszczykowie	1	9	250 000	b.d.	brak	✓	✓	każdy mieszkaniec Gminy	1	11	✓	✓		✓	
Swarzędz	każdy mieszkaniec gminy, zarejestrowany na portalu „e-urząd”	1	20	1 000 000	37	główny, lokalne, dodatkowe	✓		Każdy mieszkaniec gminy, zarejestrowany na portalu „e-urząd”	3	32	✓				✓
Szamotuły	każdy mieszkaniec Miasta i Gminy Szamotuły	Brak ograniczeń	10	500 000	11	gminne, wiejskie duże, wiejskie małe	✓		każdy mieszkaniec Miasta i Gminy Szamotuły	3	14	✓	✓		✓	
Śrem	każdy mieszkaniec gminy Śrem	Brak ograniczeń	10	225 000	31	ogólnogminne, lokalne miejskie, lokalne wiejskie	✓		każdy mieszkaniec gminy Śrem	3	10	✓	✓	✓		
Tarnowo Podgórne	każdy mieszkaniec Gminy	Brak ograniczeń	20	8 000	32	tylko projekty miękkie	✓	✓	każdy mieszkaniec Gminy	1	14	✓	✓			✓

Tabela. Zestawienie statystyk dotyczących budżetów obywatelskich – edycje na rok 2020 (zgłaszanie/wybór 2019, realizacja 2020).

Samorząd	Nazwa BO na rok 2020	Terminy BO*				Dane finansowe dot. BO					Dane dot. składania projektów i procedur głosowania									
		Data rozpoczęcia głosowania	Data zakończenia głosowania	Data ogłoszenia wyników	Liczba mieszkańców gminy (2019)	Kwota BO	Wydatki gminy na 1 mieszkańca	Wydatki na BO na 1 mieszkańca	Udział BO w wydatkach gminy	Liczba proj. w głosowaniu	Liczba proj. w głosowaniu na 10 000 mieszkańców	Liczba pro. wybranych do realizacji	Udział projektów wygranych w ogóle projektów poddanych głosowaniu	Liczba oddanych głosów	Liczba głosujących mieszkańców	Liczba osób która oddała ważny głos	Frekwencja	Projekt z najwyższym poparciem (liczba głosów)*	Udział głosujących na zwycięzcę*	Nazwa projektu z największą liczbą głosów*
Czerwonak	Czerwonacki Budżet Obywatelski	02.09.2019	23.09.2019	30.10.2019	27 518	500 000	5 036	18,17	0,36%	13	4,7	6	46,2%	5 622	1 874	1 659	6,8%	527	31,8%	Aktywny Czerwonak! Wakacje na wesoło dla małych i dużych.
Dopiewo	Dopiewski Budżet Obywatelski	30.09.2019	13.10.2019	21.10.2019	26 759	300 000	5 757	11,21	0,19%	10	3,7	3	30,0%	8 645	8 645	8 445	32,3%	2 257	26,7%	Dąbrówka Pumptrack - Rowerowy plac zabaw
Komorniki	Budżet Obywatelski Gminy Komorniki	15.10.2019	29.10.2019	12.11.2019	29 378	600 000	5 547	20,42	0,37%	36	12,3	15	41,7%	27 539	4 686	4 627	16,0%	2 180	47,1%	Lasek rekreacyjno sportowy w Plewiskach
Kostrzyn	Budżet Obywatelski Gminy Kostrzyn	07.10.2019	21.10.2019	31.10.2019	18 261	300 000	5 419	16,43	0,30%	13	7,1	4	30,8%	5 751	3 025	3 025	16,6%	1 026	33,9%	Modernizacja gminnych stref aktywności dla dzieci i dorosłych w Gwiazdowie, Siedleczku, Węgierskim, Skałowie, Klonach, Trzeku, Czerlejnku oraz Drążgowie
Kórnik	Budżet Obywatelski Gminy Kórnik	16.09.2019	31.10.2019	07.11.2019	28 304	700 000	6 758	24,73	0,37%	25	8,8	7	28,0%	10 590	5 965	5 965	21,1%	1 755	29,4%	Letnie kino plenerowe w Twojej miejscowości
Luboń	Luboński Budżet Obywatelski	01.09.2019	19.09.2019	07.10.2019	31 783	350 000	4 211	11,01	0,26%	13	4,1	4	30,8%	6 085	2 136	2 039	6,7%	1 026	50,3%	Zdrowe życie pełną piersią - badania mammograficzne dla kobiet 40-49 lat i 70+

Samorząd	Nazwa BO na rok 2020	Terminy BO*			Liczba mieszkańców gminy (2019)	Dane finansowe dot. BO				Dane dot. składania projektów i procedur głosowania										
		Data rozpoczęcia głosowania	Data zakończenia głosowania	Data ogłoszenia wyników		Kwota BO	Wydatki gminy na 1 mieszkańca	Wydatki na BO na 1 mieszkańca	Udział BO w wydatkach gminy	Liczba proj. w głosowaniu	Liczba proj. w głosowaniu na 10 000 mieszkańców	Liczba pro. wybranych do realizacji	Udział projektów wygranych w ogóle projektów poddanych głosowaniu	Liczba oddanych głosów	Liczba głosujących mieszkańców	Liczba osób która oddała ważny głos	Frekwencja	Projekt z najwyższym poparciem (liczba głosów)*	Udział głosujących na zwycięzcę*	Nazwa projektu z największą liczbą głosów*
Mosina	Budżet Obywatelski Gminy Mosina	18.11.2019	10.12.2019	18.12.2019	33 053	300 000	4 464	9,08	0,20%	9	2,7	2	22,2%	3 600	3 600	3 417	10,9%	1 109	32,5%	Budowa lamp solarnych w Czapurach
Poznań	Poznański Budżet Obywatelski	27.09.2019	21.10.2019	30.10.2019	536 438	21 000 000	6 608	39,15	0,59%	239	4,5	35	14,6%	b.d.	68 089	68 089	12,7%	7 027	10,3%	Trener Osiedlowy, Trener Senioralny, Trener Przedszkolaka
Puszczykowo	Puszczykowski Budżet Obywatelski	14.11.2019	24.11.2019	29.11.2019	9 698	250 000	5 569	25,78	0,46%	7	7,2	1	14,3%	1 779	1 779	1 779	18,3%	882	49,6%	Ratuj życie z Automatycznym Defibrylatorem Zewnętrznym (AED)
Swarzędz	Budżet Obywatelski Gminy Swarzędz	08.10.2019	08.11.2019	08.12.2019	50 667	1 500 000	5 313	29,61	0,56%	13	2,6	8	61,5%	532	522	522	1,0%	126	24,1%	ACTIV PARK w Zalasewie
Szamotuły	Szamotulski Budżet Obywatelski	14.10.2019	27.10.2019	31.10.2019	30 047	500 000	4 713	16,64	0,35%	17	5,7	7	41,2%	9 233	4 362	4 362	14,5%	1 433	32,9%	Instalacja fotowoltaiczna w Otorowie
Śrem	Budżet Obywatelski Śremu	13.09.2019	22.09.2019	23.09.2019	42 050	900 000	4 352	21,40	0,49%	18	4,3	6	33,3%	22 935	8 334	8 334	19,8%	2 999	36,0%	Tężnia solankowa w Parku Odlewników-śremskie miejsce wspomagania zdrowia
Tarnowo Podgórze	Budżet Inicjatyw Społecznych	02.01.2020	15.01.2020	27.01.2020	27 069	50 000	8 730	1,85	0,02%	8	3,0	3	37,5%	1 540	1 540	1 540	5,7%	584	37,9%	TALENTIADA 2020 MŁODE TALENTY TENISOWE

5. Lista projektów wybranych do realizacji

Tabela. Lista projektów w budżetach obywatelskich w samorządach Metropolii Poznań wybranych w 2019 roku do realizacji w roku 2020.

Gmina / Tytuł projektu	Wartość projektu	Liczba głosów poparcia	Skrócony opis projektu
Czerwonak			
Aktywny Czerwonak! Wakacje na wesoło dla małych i dużych.	25 000	527	Zajęcia i warsztaty dla dzieci i całych rodzin w tym np. warsztaty plastyczne, gry, zabawy, turnieje sportowe, spotkania i warsztaty łączące pokolenia.
ZDROWA RODZINA PLUS	25 000	353	Opieka nad niemowlętami i dziećmi do lat 2 - wspieranie rodziców w wiedzy z prawidłowego rozwoju niemowlęcia i małego dziecka, poprzez co miesięczne spotkania z położną, pediatrą, fizjoterapeutą i terapeutą rozwoju sensorycznego małego dziecka oraz dietetykiem.
Spotkania z kulturą, historią i sportem. Znani goście w gminie Czerwonak.	25 000	372	Zorganizowanie w gminie Czerwonak kilku spotkań ze znanymi ludźmi ze świata kultury, nauki, sportu.
Kobiety chcą więcej - wspieranie rozwoju kobiet poprzez organizację różnorodnych wykładów, warsztatów, spotkań, zajęć ruchowych i akcji charytatywnych.	20 000	496	Projekt zakłada organizację wielu działań skierowanych do kobiet z Gminy Czerwonak. Chcemy zapraszać kobiety na najróżniejsze spotkania, warsztaty i zajęcia z różnych dziedzin życia.
KOLOROWY I BEZPIECZNY PLAC ZABAW U "BAJKOWYCH LUDKÓW"	127 258	469	Projekt zakłada kompleksowe wyposażenie przedszkolnego placu zabaw w nowe urządzenia zabawowe, sprawnościowe i rekreacyjne.
Rewitalizacja pobocza drogi lokalnej łączącej Kicin z Wierzenicą oraz odnowienie skweru przy pętli autobusowej w Kicinie.	150 000	446	Projekt pobocza ul. Kościelnej obejmuje nasadzenia brakujących drzew i krzewów, zasianie trawy. Skwer przy pętli autobusowej obejmuje nasadzenia roślin, wymianę podłoża, nawadnianie, obramowanie skweru z kostki lub kamienia.
Dopiewo			
Dąbrówka Pumptrack - Rowerowy plac zabaw	145 000	2 055	Rowerowy plac zabaw Pumptrack jest specjalnie zaprojektowanym torem przeszkód składającym się z garbów, zakrętów profilowanych oraz małych „hopek” ułożonych w takiej kolejności, by możliwe było rozpędzanie się i utrzymywanie prędkości bez konieczności pedałowania.
Bezpieczne Konarzewo - montaż radarowych wyświetlaczy prędkości	95 000	812	Zwiększenie bezpieczeństwa na głównych drogach wjazdowych do Konarzewa, poprzez montaż prewencyjnych radarowych wyświetlaczy prędkości.
Park wiejski w Gołuskach wraz ze ścieżką asfaltową do jazdy na hulajnogach i rolnach	60 000	525	Zadanie polega na stworzeniu publicznego parku w Gołuskach, wytyczenie i wykonanie ścieżki asfaltowej w formie serpentyny wiodącej przez nieruchomości, uporządkowanie drzewostanu.

Komorniki			
Lasek rekreacyjno-sportowy w Plewiskach	97 200	2 180	Lasek sportowo rekreacyjny w Plewiskach to naturalna bariera oddzielająca linie kolejową od osiedla Zielarskiego. Wykorzystuje zaniedbane tereny zmieniając je w przestrzeń do rekreacji oraz uprawiania sportu.
Kreatywny plac zabaw w Chomęcicach ul. Poznańska	100 000	2 073	Kreatywne urządzenia dla małych i dużych dzieci przy ul. Poznańskiej na placu zabaw będą tzw. dojściem do strefy spacerowej wokół wyspy. Jest to teren rekreacyjno-sportowy.
Rekreacyjny park rodzinny "Nad Wirynką"	100 000	1 652	Projekt zakłada zagospodarowanie terenu w rejonie rzeki Wirynki w Wirach przy ul. Zespołowej.
Siłownia i plac dla rolkarzy na wolnym powietrzu - lokalna przestrzeń i miejsce spotkań dla dzieci i młodzieży	100 000	1 514	Siłownia i plac dla rolkarzy na wolnym powietrzu jako miejsce służące rozwojowi wsi. miejsce w którym skupia się życie publiczne. Miejsce, które może kształtować świadomość społeczną miejsce wyzwalające poczucie tożsamości.
Strefa Zdrowia Dziecka	100 000	1 333	Projekt zakłada stworzenie miejsca do zabawy i ćwiczeń dla dzieci w wieku do 14 lat - strefa składa się on z urządzeń skłaniających do ruchu i wysiłku, takich jak tyrolka, drabinki wspinaczkowe, poligon sprawnościowy, równoważnie, piramida sznurkowa.
Wakacyjne spływy kajakowe	9 984	1 883	Wakacyjne spływy kajakowe są wspaniałym sposobem na spędzanie wolnego czasu. Spływy kajakowe stanowią świetne uzupełnienie oferty rekreacyjnej Gminy, oraz okazję do zdobycia wiedzy o ekosystemie WPN.
Kino Plenerowe Lato 2020	10 000	1 463	Zaletą kina plenerowego jest jego stuprocentowa mobilność. Praktycznie każdą wolną przestrzeń można w krótkim czasie zaaranżować na plenerową salę kinową.
Teatralne lato przy stawach w Plewiskach	10 000	1 243	Cykliczne, letnie spotkania mają na celu rozbudzenie wyobraźni dzieci przez żywy kontakt z teatrem, sztuką.
Park Śniadaniowy w Komornikach	10 000	1 111	W czasie spotkań dzieciom i rodzicom udostępnione będą bezpłatnie warsztaty edukacyjne, plastyczne, sportowe, przyrodnicze, nt. zdrowego odżywiania itp.
Kino letnie w Łęczycy	10 000	947	Wyświetlenie czterech plenerowych seansów filmowych wraz z ustawieniem leżaków oraz zapewnieniem strefy gastronomicznej np.: food track.
Kolorowy zawrót głowy z okazji Dnia Dziecka na terenie WDK "Kozłak"	10 000	919	Dzień Dziecka 2020 chcielibyśmy aby był inny od minionych. Kolorowy zawrót głowy ma być wydarzeniem nietuzinkowym dla najmłodszej grupy dzieci z Chomęcic i okolicy całej. Plac zabaw dmuchany(urządzenia dmuchane), zajęcia kreatywne będą umileniem i spędzeniem aktywnie czasu z całą rodziną.
Terenowe gry w okolicy całej dla małych i dużych w ramach półkolonii w WDK " Kozłak" i na Plaży w Chomęcicach	10 000	770	Gry terenowe mają zadanie zintegrować i poznawać. Dzieci i dorośli mają się poznać i sprawdzić zakres znajomości i topografii wsi Chomęcice i okolicy.
Zakup kosiarka traktorek z koszem dla wsi Szreniawa	9 999	549	Traktorek do koszenia trawy wyposażony dodatkowo w pług do odśnieżania zimą i przyczepkę. Sprzęt ten poprawi jakość terenów zielonych, wygląd terenów sportowych, ulic i placów zabaw, a w okresie zimowym pozwoli na szybkie i sprawne odśnieżenie chodników czy przystanków autobusowych.

Poznajemy życie ptaków - woliera edukacyjna w ogrodzie przedszkolnym	10 000	499	Projekt zakłada organizację festynu rodzinnego pt. "Poznajemy życie ptaków", na którym dzieci i rodzice będą mogli się dowiedzieć wiele ciekawych informacji na temat ptaków żyjących w naszej okolicy.
Jubileusz Wiejskiego Domu Kultury "Dworek" w Głuchowie	10 000	355	Podczas corocznego Festynu Rodzinnego "Familiada" odbędą się obchody jubileuszowe Wiejskiego Domu Kultury.
Kostrzyn			
Modernizacja gminnych stref aktywności dla dzieci i dorosłych w Gwiazdowie, Siedleczku, Węgierskim, Skałowie, Klonach, Trzeku, Czerlejnku oraz Drzązgowie	124 978	1 026	Zadanie zakłada modernizację gminnych stref aktywności na terenach publicznych w Gwiazdowie, Siedleczku, Węgierskim, Skałowie, Klonach, Trzeku, Czerlejnku oraz Drzązgowie
Siekierki Stadion - budowa górki saneczkowej ze zjeżdżalnią i elementami do wspinaczki	124 915	470	Budowa górki saneczkowej na stadionie w Siekierkach z wykorzystaniem jej zboczy na tor do zjazdu na sankach, zjeżdżalnię oraz elementy do wspinaczki typu uchwyt czy liny. Obiekt do całorocznego użytku.
Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzeźnie	25 000	1 003	Zwiększenie potencjału ratowniczego Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzeźnie, poprzez zakup motopompy pożarniczej wraz z niezbędną armaturą.
Doposażenie jednostki OSP Kostrzyn	21 277	764	Zakup kamery termowizyjnej FLIR K45 pozwoli na szybsze zlokalizowanie źródła ognia.
Kórnik			
Letnie kino plenerowe w Twojej miejscowości	20 000	1 755	Celem zadania jest popularyzacja kultury i sztuki poprzez plenerowe pokazy filmowe.
Kamionki - WYŚWIETLACZ - Radarowa Kontrola Prędkości - Poprawa Bezpieczeństwa - SOLARNY !!!	20 000	641	Głównym powodem aby zainstalować Wyświetlacz Prędkości Rzeczywistej na swoim terenie, jest uświadamianie kierowcom z jaką prędkością jadą, szczególnie gdy ta prędkość przekracza znacznie prędkość dopuszczalną.
Ławeczka Seniora	3 000	174	Ławeczka seniora zlokalizowana powinna być wszędzie tam, gdzie duża odległość drogi bez ławki, może spowodować zmęczenie osoby starszej.
Trochę radości w szarej rzeczywistości - kreatywne warsztaty artystyczne dla dzieci	4 000	137	Zadanie polega na przygotowaniu oraz zrealizowaniu 4 twórczych warsztatów plastycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
CBA - Centrum Borówieckiej Aktywności - miejsce rekreacji dla osób w każdym wieku	200 000	1 355	Celem projektu jest stworzenie nowoczesnego, bezpiecznego i wyróżniającego się miejsca do zabawy i aktywnego wypoczynku.
Sensoryczny plac zabaw "Jedynka"	250 000	759	Budowa sensorycznego placu zabaw oddziałującego na wszystkie zmysły dzieci i zapewniającego miejsce do beztrudnych zabaw młodszych dzieci i wypoczynku dla ich opiekunów, doskonale uzupełni strefę wypoczynku i relaksu.
Plac zabaw małych strażaków	200 000	729	Chcemy wybudować plac zabaw, który zlokalizowany będzie przy naszym centrum sportowo – kulturalnym, jakim jest strażnica OSP.

Lubon			
"Bezpieczne boisko - CIESZKOWIANKA"	149 000	676	Założeniem projektu jest modernizacja asfaltowej płyty boiska poprzez wykonanie nawierzchni poliuretanowej - SP nr 2 w Luboniu, ul. Żabikowska 40.
Plac zabaw dla młodzieży i dorosłych w Luboniu	123 000	528	Projekt zakłada stworzenie przestrzeni rekreacyjnej dla młodzieży i dorosłych, mającej integrować mieszkańców oraz zapewnić im miejsce do spotkań o charakterze towarzyskim.
Zdrowe życie pełną piersią - badania mammograficzne dla kobiet 40-49 lat i 70+	5 000	1 026	Wykonanie badań mammograficznych u pań w wieku 40-49 oraz 70+, które nie są objęte badaniami przesiewowymi w ramach NFZ.
„Rowerowa Szkoła” – zajęcia i warsztaty dla dzieci ze szkół podstawowych. Projekt edukacyjny	17 000	762	W ramach projektu planowane są lekcje teoretyczne w szkołach oraz zajęcia praktyczne na ulicach przy szkole, poprzedzone warsztatami naprawy rowerów. Celem jest zapoznanie się z tematem zrównoważonego transportu, zaletami roweru jak i nauka jazdy wraz z uświadomieniem zagrożeń w ruchu miejskim.
Mosina			
Budowa lamp solarnych w Czapurach	274 000	1 109	Budowa 22 szt. Lamp oświetlenia drogowego w miejscach wskazanych na mapkach z rozmieszczonymi lampami solarnymi.
Montaż dwóch progów zwalniających prędkość na ulicy Krosińskiej	20 000	69	Zadanie polega na zamontowaniu dwóch wyspowych progów ograniczających prędkość na ulicy Krosińskiej.
Poznań			
Trener Osiedlowy, Trener Senioralny, Trener Przedszkolaka	1 975 000	7 027	Darmowe zajęcia ruchowe dla dzieci, młodzieży i seniorów z terenu miasta Poznania.
Skończmy ze smogiem w Poznaniu!	2 000 000	6 454	Druga edycja zwycięskiego projektu z zeszłego roku: wymiana pieców, drony antysmogowe i nowe działania.
Przedszkole dla zwierząt w Nowym ZOO	2 000 000	5 821	Specjalne miejsce dla odrzuconych zwierząt, gdzie uzyskają specjalistyczną pomoc weterynaryjną oraz dokarmianie smoczkiem.
Modernizacja terenów zielonych winogradzkich przedszkoli	600 000	2 561	Celem projektu jest pozyskanie środków finansowych na zmodernizowanie terenów przedszkoli 116, 127, 129,131,140.
Nowoczesna Szkoła – ZS nr 7 Zwycięstwa - Społeczna Dwójka Wichrowe	590 000	2 003	Modernizacja infrastruktury szkolnej zapewniająca lepszą i bardziej komfortową edukację naszych dzieci ;-)
Rewaloryzacja ogrodów tematycznych w Parku Cytadela	600 000	1 552	Rewaloryzacja ogrodów tematycznych w Parku Cytadela; ogród bylinowy, ogród daliowy, ogród kwiatów letnich.
Festiwale, kino plenerowe, kultura na Jeźcach	400 000	1 348	Organizacja: Smochy Festiwalu, Festiwalu Kierskiego, Kina Plenerowego oraz całorocznych zajęć i warsztatów kulturalnych na Smochowicach.
Drogi rowerowe dla Strzeszyna i Smochowic	600 000	1 054	Budowa dróg dla rowerów: Strzeszyn, ul. Literacka (Horacego-Hezjoda, łączniki z Owidiusza-Wańkowicza); Smochowice, ul. Sianowska
Podolany SP62: malowanie klas c.d.	330 000	958	ciąg dalszy malowania pomieszczeń, remont łazienek w szkole, wymiana oświetlenia na zdrowsze.
Aktywne Piątkowo - sport to zdrowie!	135 700	1 295	Darmowa, bezpieczna i atrakcyjna aktywność fizyczna przeznaczona dla wszystkich mieszkańców Piątkowa!

Pielęgnujmy marzenia	570 000	883	Ochrona środowiska i otwarcie na otoczenie przez termomodernizację i wyposażenie szkoły, kontynuującej dzieło Doktor Błęńskiej.
Edukacja, sensoryka, sport - Miasteczko Oświatowe	542 000	736	Modernizacja ogrodów przedszkolnych do wszechstronnego rozwoju dzieci w strefach: rekreacyjna, sportowa, kreatywna, sensoryczna.
Wygodnie rowerem po Mieszka I -Piątkowo	600 000	733	Położenie równego asfaltu zamiast krzywej kostki na trasie rowerowej wzdłuż Mieszka I.
Nasz Sportowy Fyrtel-darmowe zajęcia dla mieszkańców	426 000	2 351	Różnorodne bezpłatne zajęcia rekreacyjno- sportowe dla wszystkich mieszkańców Głuszyny, Krzesin-Pokrzywna-Garaszewa, Starołęki-Minikowa-Marlewa, Szczepankowa-Spławia i Krzesinek.
Bezpieczny student – bezpieczny poznaniak	223 450	1 622	Nauka podstawowych elementów judo i samoobrony dla studentów, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.
Bezpieczne osiedle, bezpieczna szkoła	331 600	1 063	Zwiększenie bezpieczeństwa na Osiedlu i w rejonie Szkoły poprzez budowę nowoczesnego monitoringu wizyjnego.
Usprawnienie działania strażaków OSP Poznań-Głuszyna	296 500	752	Zakup nowego lekkiego samochodu ratownictwa technicznego, celem poprawy mobilności i dyspozycyjności jednostki podczas działań.
Poprawa bezpieczeństwa strażaków OSP Poznań-Głuszyna	210 500	726	Zakup środków ochrony indywidualnej dla strażaków, celem poprawy bezpieczeństwa i profilaktyki nowotworowej.
Rowerowy Grunwald. Przyjazne i bezpieczne ulice	600 000	1 678	Wygodny dojazd rowerem z Grunwaldu do centrum. Rowerowa Marcelińska. Bezpieczne uliczki. Ułatwienia dla pieszych.
Remont sali gimnastycznej ZS nr 2	600 000	1 224	Projekt obejmuje remont sali gimnastycznej Zespołu Szkół przy ul. Hangarowej oraz modernizację boiska szkolnego.
Aktywne Naramowice - sport to zdrowie!	99 950	1 553	Darmowa, bezpieczna i atrakcyjna aktywność fizyczna przeznaczona dla wszystkich mieszkańców Moraska-Radojewa, Naramowic oraz Umultowa.
Doposażenie Parku Przy Żurawińcu	155 000	940	Bezpieczna ścieżka w Parku wzdłuż ul. Jasna Rola, dodatkowe oświetlenie, ławki, ping-pong, szachy.
Zielony plac zabaw we wschodnich Naramowicach	600 000	840	To "Ogród Zabaw". Pierwszy ogólnodostępny plac zabaw stworzony wśród zieleni we wschodnich Naramowicach.
Rowerowa Trasa Kórnicka - brakujący odcinek	600 000	2 278	Budowa brakującego odcinka Rowerowej Trasy Kórnickiej.
Aktywni i Zdrowi	293 130	1 238	Program prozdrowotny, zwiększający aktywność fizyczną mieszkańców, przeciwdziałający chorobom cywilizacyjnym, takim jak: nadwaga, otyłość, cukrzyca, wady postawy.
Bruk przyjazny na Starym Mieście	600 000	1 033	Stworzenie na brukowanych ulicach osiedla Stare Miasto warunków do wygodnego poruszania się.
Boisko dla Wildy	600 000	2 519	Rekreacyjna transformacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej nr 5 im. Romualda Traugutta.
Wartostrada-Wilda: wygodnie pieszo i rowerem	560 000	2 163	Wygodny dojazd z ul. Hetmańskiej i Drogi Dębińskiej na Wartostradę.
Nasz Sportowy Fyrtel-darmowe zajęcia dla mieszkańców	418 000	1 388	Między innymi: nordic walking, rolki, siłownie zewnętrzne i inne, dla każdego małego i dużego.
Przestrzeń pełna uśmiechu	600 000	994	Powiększenie przestrzeni budynku z przeznaczeniem na pomieszczenia dla uczniów.

Dzieciaki bystrzaki Kwiatowego, Ławicy i Górczyna	422 000	767	Pakiet wsparcia szkół/przedszkoli: oczyszczacze powietrza, defibrylatory AED, roboty edukacyjne, przestrzenie integracji, sensoryczne/naturalne strefy zabaw.
Plac zabaw w parku przy Kutnowskiej	600 000	1 540	W parku przy Kutnowskiej na osiedlu Warszawskim brakuje placu zabaw dla dzieci.
Bezpieczna droga do szkoły	150 000	1 293	Budowa aktywnego, doświetlonego przejścia dla pieszych na ul. Krańcowej.
Szkoła jak z Finlandii	600 000	2 099	Stworzenie szkoły najwyższych standardów, rodem z Finlandii
Małpi gaj na terenie Starego ZOO	540 000	1 943	Remont małpiej woliery w Starym ZOO.
Puszczykowo			
Ratuj życie z Automatycznym Defibrylatorem Zewnętrznym (AED)	250 000	882	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Puszczykowa poprzez umieszczenie 10 sztuk Automatycznych Defibrylatorów Zewnętrznych na terenie Puszczykowa w ogólnodostępnych miejscach.
Swarzędz			
ACTIV PARK w Zalasewie	do 1 000 000	126	Budowa parku wraz z siłownią zew., street workout, wybiegiem dla psów, monitoringiem, meblami miejskimi, nasadzeniami drzew i krzewów oraz budową miejsc parkingowych.
Plac zabaw na terenie Szkoły Podstawowej nr 5	do 100 000	35	Projekt zakłada budowę nowego, funkcjonalnego placu zabaw dla dzieci składającego się m.in. z zestawu zabawowego ze zjeżdżalniami oraz ściankami do wspinaczki.
Stwórzmy sobie letnie kino	do 100 000	63	Celem inicjatywy jest integracja społeczności lokalnej oraz popularyzacja kultury poprzez stworzenie miejsc spotkań w postaci plenerowych pokazów filmowych.
Instalacja nagłośnienia Sali w SP2 w Zalasewie	do 100 000	32	Zakup i montaż wyposażenia, tj. głośników, mikrofonów bezprzewodowych i statywów, zakup stołu mikserskiego i końcówek mocy, wykonanie okablowania.
Swarzędzki Rower Miejski	do 50 000	68	Propozycja dla osób spędzających aktywnie czas - docelowo po rozbudowie systemu będą mogli wypożyczyć rower w różnych miejscach gminy, a zostawić np. przy strefie rekreacyjnej przy Jeziorze Swarzędzkim.
Wykonanie projektu wodociągu wzdłuż ulic w Rabowicach	do 50 000	18	Rabowice są wsią prężnie rozwijającą się pod względem mieszkaniowym, jest duży przyrost mieszkańców- wodociąg wzdłuż tych ulic jest niezbędny.
Oświetlenie ma znaczenie	do 50 000	18	W ramach projektu planowana jest wymiana opraw dziewięciu lamp w kształcie kuli przy skwerze i placu zabaw na Os. Mielżyńskiego w Swarzędzu na oprawy parkowe ze źródłem światła LED.
Budowa rowerowej stacji naprawczej z wiatą i stojaków na rowery w SP! Zalasewo	do 50 000	54	Rozbudowa miejsc postojowych dla rowerów: zakup i montaż samoobsługowej stacji napraw rowerów do podłoża za pomocą kotw wraz z niezbędnym wyposażeniem.
Szamotuły			
"Nowoczesne łazienki w SP nr 1	150 000	887	Projekt dotyczy generalnego remontu łazienek szkolnych.
Stroje-Zespół Folklorystyczny Szamotuły	80 884	672	Zakup stroi dla tancerzy Zespołu Folklorystycznego Szamotuły.

Doposażenie boiska w Gąsawach	62 400	574	Projekt składa stowarzyszenie KS Grom Gąsawy. Chcemy doposażyć teren sportowo-rekreacyjny we wsi Gąsawy.
Instalacja fotowoltaiczna w Otorowie	37 195	1 433	Instalacja fotowoltaiczna na budynku sali wiejskiej w Otorowie.
"Kino w Gałowie"	18 000	966	Projekt dotyczy emisji trzech seansów letniego kina plenerowego w miejscowości Gałowo.
Zagospodarowanie stawu w Krzeszkowicach	48 341	981	Celem zadania jest zagospodarowanie stawu (wykarczowanie trzciny i zarośli, uporządkowanie terenu, odmulenie dna stawu, przygotowanie linii brzegowej pod budowę pomostu).
Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Gąsawach	62 500	1 020	Kontenerowa rozbudowa pomieszczenia gospodarczego służącego jako świetlica wiejska w Gąsawach + kostka pozbrukowa.
Śrem			
Tężnia solankowa w Parku Odlewników- śremskie miejsce wspomaganie zdrowia	190 326	2 999	Celem realizacji projektu jest utworzenie miejsca do odpoczynku i prowadzenia profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców gminy Śrem.
Plac rekreacyjno-rowerowy dla każdego!	225 000	1 935	Przedsięwzięcie polegać będzie na wyłożeniu powierzchni przy szkole kostką betonową w dwóch kolorach. Miejsce przystosowane będzie do zabaw rekreacyjnych, gier i praktycznej nauki oraz doskonalenia umiejętności jazdy na rowerze.
STATEK MARZEŃ WĘDROWNICZKA	112 500	2 030	Projekt zakłada budowę na naszym placu „STATKU MARZEŃ WĘDROWNICZKA” – atrakcyjnego zestawu zabawowego w formie pirackiego statku, w skład którego wchodzi m.in.: zjeżdżalnie, pomosty linowe, przejścia rurowe, belki balansujące, wejścia linowe i miejsce do odpoczynku.
Leśny plac zabaw "Dziki zaułek" na Helenkach	112 500	2 018	Celem projektu jest stworzenie przyjaznego miejsca dla dzieci i młodzieży do spotkań na łonie natury. Zaprojektowano plac zabaw z naturalnych materiałów oraz niski park linowy.
Bieżnia lekkoatletyczna	112 500	2 711	Bieżnia lekkoatletyczna przy boisku wielofunkcyjnym (na miejscu obecnej bieżni żużlowej). Będzie kolejnym z elementów Nochowskiego Centrum Rekreacyjno – Sportowego.
INTEGRACYJNY PLAC ZABAW Z ELEMENTAMI SIŁOWNI W BODZYNIEWIE	112 470	2 230	Celem naszego projektu o nazwie INTEGRACYJNY PLAC ZABAW Z ELEMENTAMI SIŁOWNI W BODZYNIEWIE jest umożliwienie dzieciom spędzanie wolnego czasu aktywnie i bezpiecznie.
Tarnowo Podgórze			
WIERZBOWA ŁĄCZY POKOLENIA	8 000	242	Biesiada mająca na celu zintegrowanie mieszkańców Wysogotowa, a w szczególności nowego Koła Seniorów z młodszym pokoleniem.
TALENTIADA 2020 MŁODE TALENTY TENISOWE	8 000	584	Celem projektu są treningi trzy razy w tygodniu na kortach w Tarnowie Podgórnym, pod okiem profesjonalnych trenerów.
KONCERT MUZYKI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ	8 000	261	Projekt ma na celu podniesienie kultury muzycznej oraz zintegrowanie społeczności lokalnej również z mniejszością ukraińską.

6. Wnioski i podsumowanie

Budżety obywatelskie w Metropolii Poznań

Sukcesy

1. Coraz większe znaczenie budżetów obywatelskich, jako jednej z najbardziej popularnych i powszechnych form partycypacji obywatelskiej. W ciągu niespełna dekady budżety obywatelskie upowszechniły się w większości samorządów Metropolii Poznań. Na terenie 13 samorządów organizujących edycje budżetów partycypacyjnych w naszej aglomeracji zamieszkuje obecnie 891 tysięcy obywateli.

2. Aktywizacja lokalnych liderów składających propozycje projektów oraz zabiegających o ich poparcie w lokalnej społeczności.

W 2019 roku wnioskodawcy z terenu Metropolii Poznań zgłosili aż 421 projektów, z które zostały zatwierdzone podczas opiniowania i przeznaczone do głosowania. Do realizacji wybrano 101 projektów.

3. Wzrasta liczba mieszkańców Metropolii Poznań uczestniczących w głosowaniach do budżetów obywatelskich.

W głosowaniach na terenie Metropolii Poznań uczestniczyło 114 557 mieszkańców, czyli prawie 13% mieszkańców gmin organizujących BO.

4. Budżet obywatelski stał się szansą na zaspokojenie potrzeb lokalnych społeczności.

Mieszkańcy poprzez projekty składane do budżetów obywatelskich minimalizują deficyty w ramach infrastruktury rekreacyjno-sportowej, edukacyjnej i podstawowej. Inwestycje dotyczące placów zabaw, boisk, miejsc integracji stanowią 30% wartości ogółu wybranych projektów obywatelskich. Duży udział w ogólnej kwocie budżetów obywatelskich (23%) mają także wybrane przez mieszkańców przedsięwzięcia dotyczące publicznej infrastruktury edukacyjnej tj. szkół i przedszkoli. Na projekty miękkie, na realizację których przeznaczono 19% całej puli środków, składają się przedsięwzięcia dotyczące wydarzeń kulturalnych, integracyjnych, zajęć ruchowych i rekreacyjno-sportowych. Na wdrożenie projektów dotyczących komunalnej infrastruktury podstawowej tj. budowa chodników, utwardzenie dróg, oświetlenie ulic, kanalizacja, czy monitoring wizyjny – przeznaczono 18% ogólnej alokacji na zadania obywatelskie. Z kolei rozbudowa infrastruktury rowerowej, decyzją mieszkańców, stanowiła cel 10% wolumenu ogólnej puli środków przeznaczonej na budżety partycypacyjne.

5. Zrealizowane edycje budżetów partycypacyjnych potwierdzają ich znaczenie dla włączenia mieszkańców w proces podejmowania decyzji w samorządach (partycypacja obywatelska), promowania postaw obywatelskich i zwiększenia świadomości w zakresie zadań samorządów.

Dzięki budżetom mieszkańcy mają możliwość zaangażowania się w życie społeczności, zaproponowania konkretnych form rozwiązania lokalnych problemów społecznych i finalnie wybrania do realizacji tych przedsięwzięć, które są najbardziej istotne z punktu widzenia potrzeb danej miejscowości/dzielnicy/osiedla. Co bardzo ważne, budżet obywatelski jest inkluzywną formą partycypacji, ponieważ składać projekty i głosować mogą w nim (niemal w każdym samorządzie) wszyscy mieszkańcy bez względu na wiek, status społeczny czy pełnione funkcje.

- 6. Budżety obywatelskie budują kapitał społeczny oparty na więziach wspólnoty lokalnej, wspólnych interesów i wartości, wzmacniają zaufanie między mieszkańcami oraz na linii mieszkańcy-samorząd.**

Pozytywne zmiany w budżetach obywatelskich z ostatnich lat

- 1. Dopracowanie zasad budżetów obywatelskich w zakresie zwiększenia reprezentatywności wyników**, czyli próba ściągnięcia budżetów pod przysłowiowe strzechy. Większość urzędów podjęła dodatkowe działania by projekty budżetów obywatelskich były bliższe mieszkańcom i by jak największy udział mieszkańców danej JST odczuwał, że budżet ten działa w ich interesie. Celowi temu służy zazwyczaj podział alokacji budżetu obywatelskiego na kategorie np. projekty ogólnomiejskie/rejonowe (Poznań), miejskie/wiejskie (gminy miejsko-wiejskie), duże/małe, miękkie/inwestycyjne. Ciekawą ewolucję zasad budżetu w kierunku zwiększenia reprezentatywności wyników widać np. w Gminie Dopiewo, które nie tylko wprowadziła podział alokacji na konkretne grupy sołectw, ale dodatkowo wprowadziła odpowiednie współczynniki poprzez które mnożona jest liczba głosów uzyskanych w tych grupach sołectw.
- Wspomniane wyżej działania w efekcie skutkują **zwiększeniem aktywności społeczników** na etapie składania wniosków oraz **wzrostem frekwencji podczas głosowania**. Im bardziej mieszkańcy czują, że mają szansę na sukces, tym mocniej się angażują oraz intensywniej zabiegają o głosy społeczności lokalnej.
- By zwiększyć aktywność mieszkańców nie zawsze potrzebne są duże pieniądze przeznaczone na budżet obywatelski. **Wprowadzenie kategorii projektów miękkich (nieinwestycyjnych)** może zaktywizować lokalnych liderów do kreowania ciekawych projektów z zakresu aktywizacji kulturalnej lub rekreacyjno-sportowej. Zjawisko takie obserwujemy m.in. w Komornikach czy Tarnowie Podgórnym.
- Profrekwencyjnie zadziałało także **dopuszczenie młodzieży do etapu składania wniosków i głosowania**. Jeszcze kilka lat temu tylko w Poznaniu nie stosowano limitu wiekowego w głosowaniu. Obecnie niemal we wszystkich samorządach składać wnioski i głosować mogą wszyscy mieszkańcy bez limitów wiekowych czy wymogów zameldowania. Inspiruje przykład Liceum nr 38 z Poznania, którego uczniowie wzięli udział w projekcie edukacji obywatelskiej „Działamy!”, a następnie postanowili złożyć własny projekt „Skrzydła dla 38 LO” w Poznańskim Budżecie Obywatelskim (PBO 2021) dotyczący modernizacji ich placówki, zmobilizowali społeczność szkolną i wygrali w głosowaniu w 2020 roku!

Potencjał zmian na lepsze

1. Zwiększenie zaangażowania obywateli na etapie zgłaszania projektów

W dalszym ciągu poważnym problemem w niektórych samorządach jest stosunkowo niewielka liczba projektów zgłaszanych przez obywateli. W efekcie po etapie opiniowania wniosków i weryfikacji względem wymogów formalnych okazuje się niekiedy, że wartość pozytywnie zweryfikowanych wniosków nieznacznie tylko przekracza ogólną pulę budżetu. Istnieje więc ryzyko odwołania głosowania, które jest nie tylko świętem demokracji, ale przede wszystkim praktycznym wdrożeniem w życie zasad partycypacji. Dlatego też warta rozważenia jest intensyfikacja działań promocyjnych i wspierających lokalnych liderów na etapie składania wniosków. Niezmiernie ważne jest stałe budowanie świadomości obywateli na temat budżetu obywatelskiego, w czym pomóc może realizacji projektów edukacji obywatelskiej dedykowanych osobom w różnym wieku (m.in. seniorom, młodzieży) a realizowanych w formie symulacji czy tzw. szkolnego budżetu obywatelskiego, budżetu obywatelskiego seniora czy sąsiedzkiego budżetu partycypacyjnego.

Nie bez znaczenia jest praktyczne wsparcie merytoryczne dla potencjalnych wnioskodawców poprzez publikację listy kontaktów do urzędników odpowiedzialnych za wsparcie wnioskodawców czy organizację np. „dnia budżetu obywatelskiego” w urzędzie.

Zwiększenie liczby zgłaszanych wniosków można uzyskać także poprzez modyfikację zasad budżetu – dzieląc go na kategorie/grupy projektów (ogólnogminne/ rejonowe; inwestycyjne/ miękkie itp.). Szczególnie wprowadzenie kategorii projektów miękkich znacząco zwiększa liczbę finalnie wybranych projektów, a przez to zwiększa aktywność obywatelską mieszkańców, nie niosąc ze sobą radykalnego wzrostu alokacji budżetu obywatelskiego. Przykłady dobrych praktyk w tej dziedzinie zauważyć można m.in. w gminach Komorniki, Czerwonak i Tarnowo Podgórne. Innym sposobem na wzrost liczby zgłaszanych projektów jest podzielenie ogólnej puli środków na poszczególne rejony/osiedla/ grupy sołectw co realizuje z powodzeniem m.in. Miasto Poznań, gminy: Dopiewo, Szamotuły czy Śrem.

2. Zwiększenie uczestnictwa w głosowaniu

Obecnie udział mieszkańców biorących udział w głosowaniu na poziomie Metropolii Poznań rośnie, jednak nadal jest niewielki i wynosi niespełna 13%. By zwiększyć aktywność wyborczą mieszkańców warto zastanowić się nad modyfikacją zasad głosowania.

Jednym z dylematów jest kwestia form głosowania: elektroniczne lub bezpośrednie i elektroniczne. W wielu gminach nadal bardzo istotnym czynnikiem zwiększającym frekwencję jest umożliwienie głosowania bezpośredniego poprzez kartę dostarczaną do urzędu lub wyznaczonych punktów. Musimy pamiętać, że ten sposób głosowania umożliwia także lokalnym liderom bardziej skuteczne zachęcanie mieszkańców do głosowania na swoje projekty. W przypadku głosowania elektronicznego, które stało się już standardem i poprzez które głosy oddaje zdecydowana większość mieszkańców, należy

rozważyć sposoby weryfikacji tożsamości zgodne z prawem i nie ograniczające znacznie frekwencji (np. potwierdzenie oddania głosu poprzez e-mail lub telefon).

Praktyka pokazuje, że dłuższy termin głosowania może sprzyjać wysokiej frekwencji, ale jej nie warunkuje. Stosunkowo wysoki udział mieszkańców w głosowaniu notowano w Kórniku – 21% (46 dni), ale najwyższą frekwencję uzyskano także w gminach, gdzie okres głosowania był krótki: Dopiewo – 32% (14 dni) i Śrem – 20% (10 dni). Natomiast kilka lat wcześniej w jednej z gmin mimo przyjęcia okresu głosowania wynoszącego 88 dni uzyskano frekwencję na poziomie niespełna 11%. Tak więc inne czynniki niż długość okresu głosowania silniej wpływają na frekwencję. Niemniej jednak mając na uwadze przejrzystość procesu głosowania oraz postulat zapewnienia wszystkim mieszkańcom równych szans w oddaniu głosu a wszystkim grupom inicjatywnym równych możliwości w promowaniu swoich przedsięwzięć – właściwym wydaje się by etap głosowania wynosił 3-4 tygodni. Głosowanie trwające dłużej niż miesiąc może z kolei wpływać na mieszkańców demobilizująco.

Wprowadzenie różnych kategorii projektów sprzyjające zwiększeniu liczby projektów finalnie wybranych w budżecie wzmacnia efekt poczucia bliskości budżetu obywatelskiego do statystycznego mieszkańca i stwarza większe powiązanie środków finansowych z danym rejonem/ osiedlem/ sołectwem. Wówczas w głosowaniu uaktywniają się lokalni liderzy i grupy zachęcające do głosowania mieszkańców wszystkich terenów danego samorządu a finalnie mieszkańcy odczuwają, że budżet realnie zmienia rzeczywistość w ich najbliższej okolicy.

Dla zwiększenia frekwencji w głosowaniu – podobnie jak w przypadku aktywizacji wnioskodawców – ogromne znaczenie ma również wzmocnienie działań w ramach edukacji obywatelskiej i skierowanie ich do zróżnicowanej grupy odbiorców (szczególnie do młodzieży i seniorów – jako grup relatywnie słabo zaangażowanych w budżety partycypacyjne). Postulowane jest prowadzenie warsztatów obywatelskich, akcji informacyjnych i uświadamiających, inicjowanie działań rzeczniczych i monitoringowych, wspieranie wolontariatu pracowniczego i CSR, wspieranie seniorów w podejmowaniu działalności wolontariackiej, zakładanie i prowadzenie klubów wolontariuszy i aktywnych obywateli w szkołach, realizowanie corocznych edycji szkolnych budżetów obywatelskich/ budżetów obywatelskich seniora czy sąsiedzkich budżetów partycypacyjnych. W celu prowadzenia wspomnianych działań samorządy współpracować mogą w sposób szczególny z organizacjami pozarządowymi, ale także ze szkołami (młodzież), klubami/domami seniora czy z samorządami pomocniczymi (sołectwa, osiedla).

Kluczowe znaczenie mają także uruchomione przez samorząd zróżnicowane kanały informacyjne i promocyjne dotyczące budżetów obywatelskich, dostosowane do konkretnych grup wiekowych (np. działania skierowane do młodzieży z wykorzystaniem internetu i nowoczesnych technologii, działania bezpośrednie skierowane do seniorów w miejscach ich aktywizacji społecznej i towarzyskiej np. w klubach seniora).

3. Profesjonalna ewaluacja kolejnych edycji budżetów obywatelskich

By uczyć się na własnych błędach lub po prostu zmieniać budżet zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców niezbędna jest profesjonalnie przygotowana i przeprowadzona ewaluacja danej edycji budżetu kończąca się rekomendacjami na rok kolejny dotyczącymi zasad budżetów, terminów, promocji i informacji itp. Ważne by obejmowała ona ankietyzację zarówno mieszkańców, jak i wnioskodawców i by mogli oni wypowiedzieć się o wszystkich najważniejszych aspektach związanych z wdrażaniem budżetów partycypacyjnych (o wszystkich etapach wdrażania danej edycji).

4. Wpływ COVID-19 na budżety obywatelskie w Metropolii Poznań

W związku z okolicznościami i skutkami pandemii COVID-19 można zaobserwować negatywny wpływ zaistniałej sytuacji na realizację budżetów obywatelskich w gminach Metropolii Poznań – dla edycji 2021 (głosowanie 2020, realizacja 2021). W ponad połowie samorządów zdecydowano się na zawieszenie budżetu obywatelskiego, w związku ze spodziewanym spadkiem dochodów budżetowych oraz mając na uwadze ograniczenia epidemiczne wpływające na minimalizację kontaktów międzyludzkich.

BUDŻET OBYWATELSKI
ZAWIESZONY
7 JST

BUDŻET OBYWATELSKI
REALIZOWANY
6 JST

Czerwonak, Komorniki, Kostrzyn,
Kórnik, Luboń, Mosina, Śrem

Dopiewo, Poznań, Puszczykowo,
Swarzędz, Szamotuły, Tarnowo
Podgórne (I edycja)

Trudno obecnie przewidzieć, na ile zaistniała sytuacja będzie miała długotrwały charakter. Jednak decydując się na dłuższe niż roczne zawieszenie edycji budżetów obywatelskich samorządy powinny uwzględnić ryzyka związane ze zmniejszeniem efektywnej partycypacji obywatelskiej i trwałym oddaleniem obywatela od lokalnej władzy.

Mając na uwadze wspomniane deficyty finansowe czy ograniczenia epidemiologiczne można rozważyć dokonanie zmian w budżetach partycypacyjnych nakierowanych m.in. na:

- realizację maksymalnej liczby procesów w formule zdalnej (składanie wniosków, opiniowanie, głosowanie, kontakt z urzędnikami),
- zmniejszenie alokacji finansowej dla danej edycji,
- zmniejszenie maksymalnej wartości projektów i/lub ukierunkowanie alokacji na małe projekty sąsiedzkie lub zadania nieinwestycyjne/miękkie.

7. Dowiedz się więcej

METROPOLITALNY PORTAL KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Najnowsze informacje o budżetach obywatelskich w Metropolii Poznań, przewodnik dla wnioskodawców oraz ogłoszenia o naborach i głosowaniach w ramach kolejnych edycji budżetów znajdziesz na **metropolitalnym portalu konsultacji społecznych** pod adresem:

www.konsultacje.metropoliapoznan.pl

E-LEARNING

Chcesz przygotować projekt do budżetu obywatelskiego? Chcesz dowiedzieć się więcej o zasadach tworzenia projektów i promowania swoich przedsięwzięć w społeczności? Mamy dla Ciebie wyjątkowe narzędzie e-learningowe.

Wejść: <https://www.konsultacje.metropoliapoznan.pl/sbo> - zakładka: **E-LEARNING**

PORADNIKI

Zapraszamy do zapoznania się z poradnikami dla wnioskodawców budżetów obywatelskich (zarówno samorządowych „dorostych” budżetów obywatelskich, jak i szkolnych). Poradniki zostały opracowane w ramach projektu: „Działamy! Program rozwoju edukacji obywatelskiej w Metropolii Poznań” (2019-2020).

Pobierz: <https://www.konsultacje.metropoliapoznan.pl/sbo> - zakładka: **BAZA WIEDZY**

PORADNIKI DEDYKOWANE SENIOROM

Dodatkowo polecamy także poradniki specjalnie dedykowane dla aktywnych seniorów, opracowane w 2019 roku w ramach projektu "Czas na seniora w Metropolii Poznań i Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej".

Pobierz: <http://www.senior.metropoliapoznan.pl> - zakładka: **BAZA WIEDZY DLA SENIORÓW**

STRONA STOWARZYSZENIA METROPOLIA POZNAŃ – www.metropoliapoznan.pl

[newsletter](#) > [kontakt](#) [zamówienia publiczne](#) [włącz kontrast](#) [wyszukiwarka](#)

METROPOLIA POZNAŃ – WSPÓLNIE TWORZYMY ROZWIĄZANIA

Transport i komunikacja	Życie Metropolii		Przestrzeń i środowisko	Stowarzyszenie
Poznańska Kolej Metropolitalna	Gospodarka i biznes	Seniorzy	Planowanie przestrzenne	Działalność
Transport indywidualny i zbiorowy	Kultura	Rodzina i zdrowie	Estetyka przestrzeni	Konsultacje społeczne
Infrastruktura transportowa	Edukacja	Sport i rekreacja	Ochrona środowiska	Ogłoszenia

SZKOLNE BUDŻETY OBYWATELSKIE

- Stowarzyszenie Metropolia Poznań we współpracy ze Stowarzyszeniem CREO rozpowszechniło w aglomeracji poznańskiej idee tzw. Szkolnych Budżetów Obywatelskich (SBO). W latach 2019-2020 w ramach projektu: „Działamy! Program rozwoju edukacji obywatelskiej w Metropolii Poznań” stworzono 25 Szkolnych Klubów Młodego Obywatela w placówkach na terenie wszystkich gmin Metropolii Poznań.
- Szkolne Budżety Obywatelskie (SBO) to nowa forma edukacji obywatelskiej młodzieży przygotowująca młodych obywateli do „dorostej” partycypacji obywatelskiej w budżetach obywatelskich samorządów.
- W projekcie przewidziano 1000 zł dla każdej szkoły na realizację pomysłów uczniów.
- Zasady każdej edycji SBO opracowali sami młodzi przy udziale trenera podczas warsztatów obywatelskich. Następnie członkowie każdej społeczności szkolnej zgłaszali swoje pomysły, sami wybrali najlepszy projekt w głosowaniu, który następnie został wdrożony w szkole np. zakup produktu, zorganizowanie ciekawego wydarzenia w szkole.
- SBO to nie symulacja, ale **autentyczny proces konsultacyjny** oparty na partycypacji a jego bezpośredni rezultat jest realny, a wręcz namacalny – zrealizowany projekt w szkole! Młodzi widzą, że zaangażowanie obywatelskie naprawdę się opłaca i daje możliwość kreowania swojej najbliższej okolicy!
- Realizm 100% - Zgłaszając swój mały projekt młodzi używają formularza online zbliżonego do wniosku w „dorostym” samorządowym Poznańskim Budżecie Obywatelskim (PBO)!
- Poniżej przykładowe wizualizacje projektów wybrane i zrealizowane w ramach SBO:

Szkolny Budżet Obywatelski 2019 - ZS w Obornikach

zgłaszanie projektów:
od 12.11.2019
do 20.11.2019

głosowanie:
od 03.12.2019
do 04.12.2019

ROK 2019

Szkolny Budżet Obywatelski 2019 - SP 1 w Puszczykowie

zgłaszanie projektów:
od 05.11.2019
do 18.11.2019

głosowanie:
od 03.12.2019
do 04.12.2019

ROK 2019

Szkolny Budżet Obywatelski 2020 - SP Skoki

zgłaszanie projektów:
od 22.10.2020
do 01.11.2020

głosowanie:
od 05.11.2020
do 12.11.2020

ROK 2020

Szkolny Budżet Obywatelski 2020 - SP 5 Luboń

zgłaszanie projektów:
od 19.10.2020
do 23.10.2020

głosowanie:
od 26.10.2020
do 30.10.2020

ROK 2020

